

Cervikálna dystónia

ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE

Dystónia je neurologické ochorenie, ktoré sa prejavuje nadmerným sťahovaním svalstva, ktoré spôsobuje abnormálne postúry jednotlivých častí tela. Najčastejším typom tohto ochorenia je cervikálna dystónia, ktorá postihuje krčnú oblasť. Abnormálna aktivita svalstva môže viesť k neprirodzenému vytočeniu alebo trasu hlavy. U niektorých pacientov sú prítomné bolesti krčnej chrbtice, ktoré výrazne znižujú kvalitu života. Toto ochorenie sa môže prejavovať v ktoromkoľvek veku, typicky však dochádza k výskytu medzi 30.-70. rokom života. Častejšie sú týmto ochorením postihnuté ženy, pomer je približne 2:1. Cervikálna dystónia postihuje približne 9 ľudí z 1000, avšak býva často poddiagnostikovaným ochorením, čiže výskyt je pravdepodobne o niečo vyšší.

Podľa príčiny rozlišujeme dve základné skupiny - primárne formy (bez zjavnej príčiny, ktorá by bola zodpovedná za vznik poruchy, resp. pri známej genetickej mutácii) a sekundárne formy (známa príčina, väčšinou s prítomnosťou štrukturálnej zmeny mozgu, napríklad po mozgovej príhode).

Cervikálna dystónia sa môže dlho maskovať za bolesti krčnej chrbtice, Zdroj foto: Unsplash

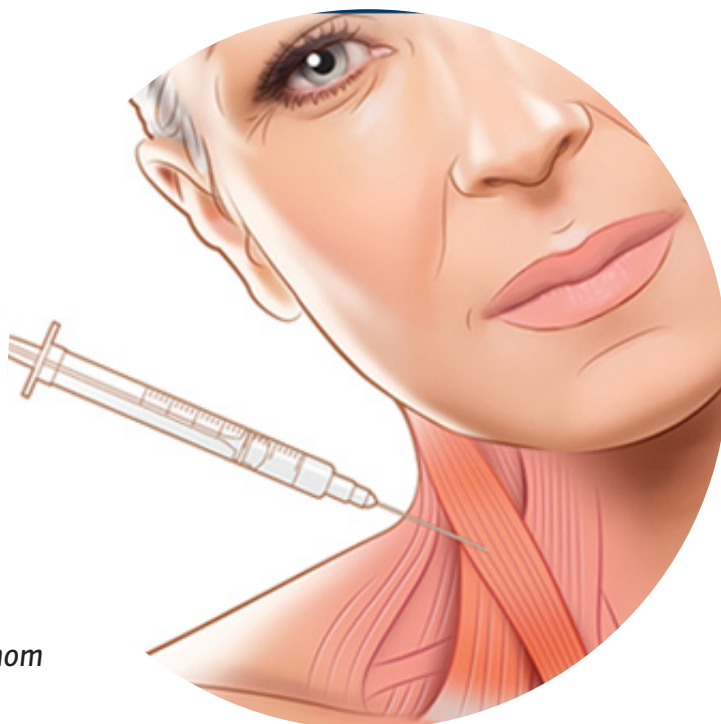
Doposiaľ nie je jednoznačne objasnená príčina, avšak na patofyziológii sa podieľa abnormálna aktivita v oblasti bazálnych ganglií. Tieto štruktúry zohrávajú dôležitú úlohu v riadení pohybu. Na štandardných neurozobrazovacích modalitách (CT a MR), s výnimkou sekundárnych foriem, nie sú prítomné žiadne špecifické zmeny. Diagnostika je teda klinická, čiže na základe zhodnotenia klinického obrazu neurológom.

LIEČBA

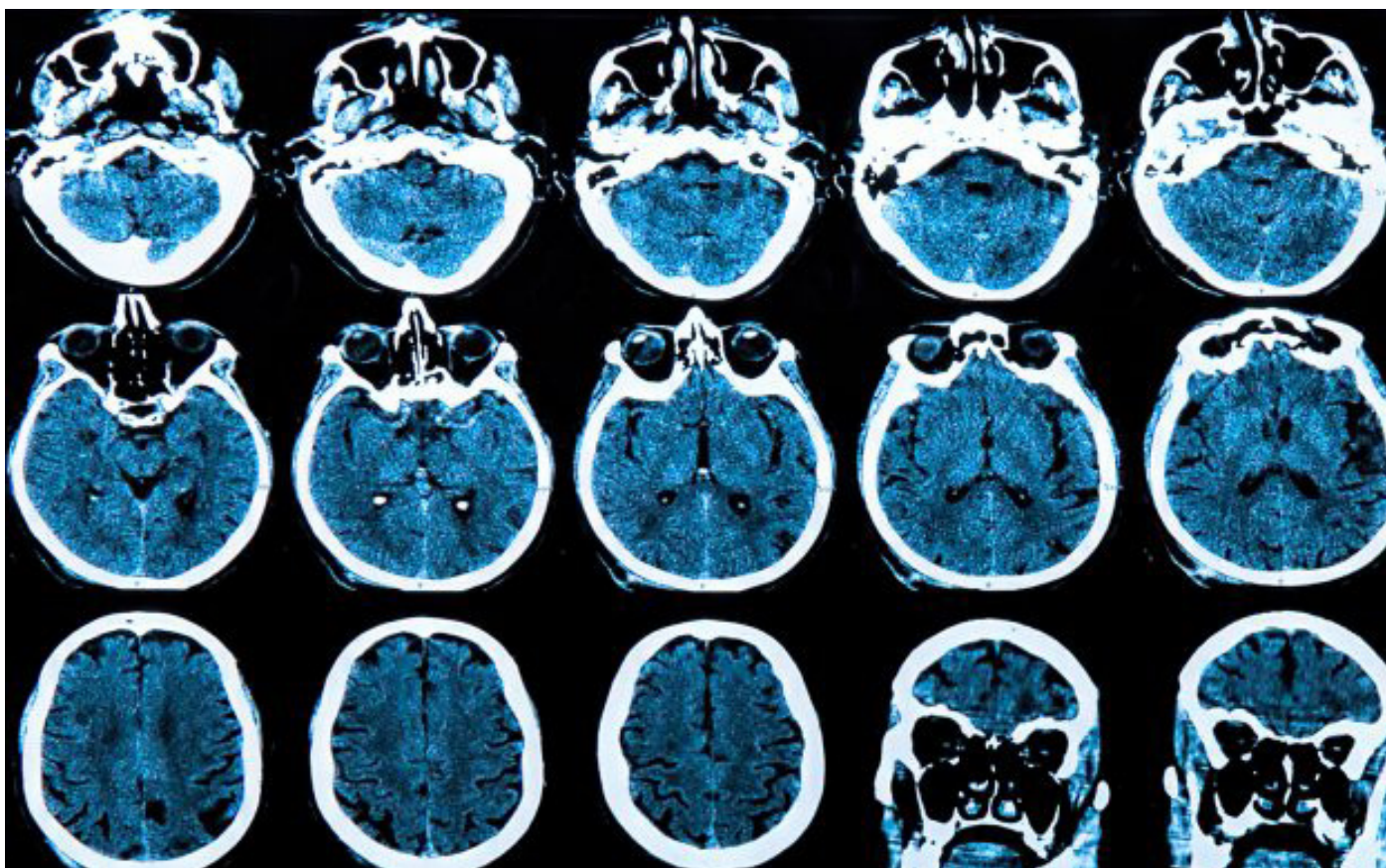
Medikamentózna terapie je väčšinou neúčinná, s prevahou nežiadúcich účinkov nad celkovým benefitom na dystonické príznaky. Veľmi efektívna je lokálna chemická denervácia botulotoxínom. Jednoducho povedané, do hyperaktívnych svalov sa injekčne aplikuje botulotoxín, ktorý spôsobí lokálne uvoľnenie svalstva. Približne po 9-12 týždňoch dochádza k odzneniu efektu, a preto je nutné aplikáciu pravidelne opakovať. Vojedinelých prípadoch je nutné pristúpiť k chirurgickej liečbe, a to k implantácii elektród hlbokoj mozgovej stimulácie do špecifickej oblasti bazálnych ganglií.

NAŠE VÝSKUMNÉ AKTIVITY:

1. Faktory ovplyňujúce kvalitu života pacientov s cervikálnou dystóniou
2. Rozpoznávanie emócií a kognícia pacientov s cervikálnou dystóniou
3. MR volumetrické koreláty sociálnej kognície u pacientov s cervikálnou dystóniou

Najefektívnejšou liečbou je cielený opich botulotoxínom
Zdroj: Propagačné materiály Merz

Magnetická rezonancia, Zdroj: Databáza 2. neurologickej kliniky LFUK a UNB